

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

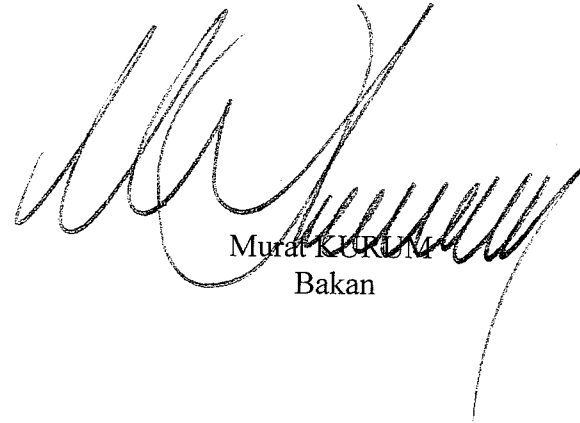
Sayı :30824082-610-11894228
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

27 MAY 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste ve Ekleri (71 Sayfa)

7/13262 22.169

**VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZÜLKÜF UÇAR'IN
TBMM 7/13262 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Basına yansıyan haberlere göre; Van Büyükşehir Belediyesinin kayyımlar eliyle idare edildiği süreçte yapımına başlanarak 2023 yılının sonlarında trafiğe açılan ve Edremit, İpekyolu, Tuşba ilçelerinden geçen 10 kilometrelik Sahil Yolu ile aynı hatta yapılan Millet Bahçesi, anılan bölgede yaşayan birçok canlı için büyük riskler yaratmaktadır.

Habere göre; dolgu yöntemiyle yapılan 12 kilometrelik yol için sazlıklar kurutuldu, Van Gölü ve sulak alanlar birbirinden ayrıldı. Sulak alanlarla birlikte dikkuyruk ördeği, bozkır delicesi gibi nesli tehlike altında olan birçok kuş türünün yaşam alanları da tahrip oldu.

Diğer yandan basına verdiği demeçlerde Van Çevre Derneği Başkanı Ali Kalçık da aynı tehlikelere işaret etmektedir. Van Gölü'nün kapalı bir havza olduğunu ve ülkedeki sazlıkların beşte birinin bu havzada bulunduğunu ifade eden Kalçık, orman fakiri Van ili için sazlıkların nefes borusu olduğunu vurgulamaktadır. Bunun yanı sıra anılan hattın 250 dolaylarında kuş türüne ve binlerce böceğe ev sahipliği yaptığını ancak önceki yıllarda olan kuş hareketliliğini bu yıl göremediklerini ifade eden Kalçık, birçok hayvanın üreyemediğini veya sazlık alandaki popülasyonun sona erdiğini vurgulamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Yukarıda aktarılan verilerden Bakanlığınızın bilgisi var mıdır?
- 2- Söz konusu yol çalışmasının ve Millet Bahçesi'nin yapımından önce bahsi geçen sazlıklardaki canlı popülasyonu hakkında elinizde hangi veriler bulunmaktadır?
- 3- Aynı verilerin güncel hali nedir?
- 4- Yol yapımından sonra sazlık alandaki popülasyonu sona eren canlı türleri var mıdır? Bu canlılar hakkında elinizdeki veriler nelerdir?
- 5- Yol çalışmasından önce ve yol yapımı sırasında ekolojik dengeyi korumak için Bakanlığınızca hangi tedbirler alınmıştır?
- 6- Yol yapıldıktan sonra Bakanlığınızca aynı hususta gerekli denetimler yapılmış mıdır? Yapılmışsa denetimlerin içeriği ve yöntemi nedir?
- 7- Van Gölü Havzası'nın korunmasına ilişkin çalışmalarınız var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?

CEVAPLAR

2023 yılının sonlarında trafiğe açılan ve Edremit, İpekyolu, Tuşba İlçeleri'nden geçtiği bahsedilen 10 kilometrelik Sahil Yolu ve Millet Bahçesi hakkında yapılan incelemede; bahse konu alanda yer alan İpekyolu İlçesi, Yalı Mahallesi'nde bulunan yaklaşık 230.000 m²'lik alanın Millet Bahçesi olarak düzenlenmesi teklifinin Bakanlığımız Mekansal Planlama Genel Müdürlüğüne iletilmiş olduğu ancak hem alanın "Nitelikli Doğal Koruma Alanı" içerisinde kalması hem de İpekyolu İlçesi Tepebaşı Mahallesi'nde yapımı devam eden bir Millet Bahçesi olması sebebiyle teklifin değerlendirilemeyeceği bildirilmiştir.

Ayrıca, Tuşba İlçesi, Bardakçı, İskele ve Şemsibey Mahalleleri'nde yer alan herhangi bir sit ya da koruma alanı içerisinde bulunmayan Millet Bahçesi' nin ise alan seçimi tarafımızca uygun görülmüş ve gerekli iş ve işlemlerin yürütülmesi amacıyla Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığı görevlendirilmiştir. Millet Bahçesi alanının kuzeyinde yer alan yaklaşık 210.000 metrekare üzerinde ihalesi yapılarak kıyı bölgesinde yer alan Morali Sazlığı ve kumsal üzerinde herhangi bir çalışma yapılmadığı belirlenmiştir.

Van İli, İpekyolu, Edremit ve Tuşba İlçeleri 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planı Bakanlık Makamı'nın 20.10.2023 tarih ve 7732000 sayılı Olur'u ile; Van İli, Edremit İlçesi, Eminpaşa Mahallesi sınırları dahilindeki Doğal Sit- Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı tescilli 107 ada muhtelif parsellere ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı teklifi Bakanlık Makamı'nın 04.03.2024 tarih ve 8947080 sayılı Olur'u ile onaylanmış olup Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu, Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu gibi kurumların görüşleri alınmış olup, herhangi bir kalıcı yapı yapılmayacağı hükme bağlanarak yalnızca açık alan kullanımları önerilmiştir.

Korunan alanlardaki tescil işlemleri Bakanlığımızca belirli teknik esaslar doğrultusunda ilgili uzmanlar ve akademisyenler tarafından hazırlanan 4 mevsim ekolojik temelli bilimsel araştırma sonucu bütüncül olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda alandaki dar yayımlı endemik türler, habitat özellikleri ve göçmen türler bu çalışmalarla ortaya koyulmaktadır.

Daha önce herhangi bir koruma statüsü bulunmayan Van Gölü'nün 375 bin 500 hektarlık göl yüzeyinin tamamı ile 23 bin 586 hektar kıyı kesimi barındırdığı silüet, jeolojik ve ekolojik değerlerin korunması-geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanı-doğal sit alanı olarak Bakanlığımızca 2022 yılında tescil edilerek koruma altına alınmıştır. Koruma statüsü ile birlikte alandaki faaliyetler mer'i mevzuat kapsamında sınırlandırılmış alanda koruma-kullanma dengesi gözetilerek ilgili Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu değerlendirmesi ile gerekli faaliyetler yapılması sağlanmıştır.

Alanın koruma statüsü kapsamında izin verilebilecek faaliyetleri dışında herhangi bir faaliyete izin verilmemektedir.